

Päiväys
23.6.2026

Diaarinumero
1282/03.04.04.04.23/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

23.6.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **30.6.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 23.6.2026 nro 834/2026, valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa, Toivakka.

Luvan hakija

Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **23.6.2026 – 30.7.2026** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **30.7.2026**.

23.6.2026

Dnro 1282/03.04.04.04.23/2025

Asia Valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittajat

Luvan hakija Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy

Päätös, josta valitetaan

Toivakan kunnan lupa- ja ympäristöjaosto 3.9.2025 § 32

Lupa- ja ympäristöjaosto on myöntänyt Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiven murskaamiseen sekä maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan (hallinto-oikeuden tulkinnan mukaan myös kalliokiviaineksen) ottamiseen Toivakan kunnan kiinteistöllä Sääksmetsä 850-405-12-4. Lupapäätös on voimassa 10 vuotta.

Päätökseen on liitetty lupamääräykset 1–32, joista lupamääräykset 2, 6–8, 11–17, 20–22 ja 25–27 kuuluvat seuraavasti:

Maa-ainesluvan lupamääräykset

2. Alin sallittu ottotaso on N2000 +174,00–175,00 m. Otettavan aineksen määrä on enintään 360 000 k-m³.

6. Alueen pohja on muotoiltava siten, ettei alueelle lammikoidu missään olosuhteissa haitallisesti pinta- tai pohjavesiä. Alueella muodostuvat vedet tulee johtaa tarvittaessa laskeutusaltaan kautta maastoon. Kuivatusvesien johtamisesta ei saa aiheutua vettymishaittaa naapurikiinteistöille.

7. Maa-ainesten ottaminen ja jälkihoitotoimet on mahdollisuuksien mukaan tehtävä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin,

ensimmäisen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja. Pintamaat kasataan kaivualueen reunoille ja ne tulee käyttää ottamisalueen maisemointiin luvan voimassaoloajan päättymiseen mennessä. Maisemointiin saa käyttää vain pilaantumattomia maa-aineksia.

8. Alueen reunat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Alueen maastoon sopeuttamisen helpottamiseksi tulee harkita rintausten louhimista portaittain. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2 500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu.

Ympäristöluvan lupamääräykset

Toiminta-aika ja tuotanto

11. Louhinta ja murskaus on kiellettyä 15.6.–15.8. välisenä aikana. Louhintaa ja murskausta tulee välttää lintujen pesintäaikana. Murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana. Poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana. Rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana. Räjähdykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana. Kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana ja lauantaisin kello 7.00 ja 18.00 välisenä aikana. Muilta osin viikonloppuisin (la-su) ja arkipyhinä toiminta on kielletty. Tuotannossa käytettävien raaka-aineiden osalta tulee noudattaa hakemuksessa esitettyä.

Päästöt ilmaan

12. Pölypäästöt tulee pitää kaikessa toiminnassa mahdollisimman pieninä. Luvan haltijan on huolehdittava alueella liikennöitävien teiden kunnosta ja alueen puhtaanapidosta. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastointialuetta, ajoneuvojen kuormia ja laitosalueen liikennöitäviä teitä on kasteltava tarvittaessa ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

13. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

14. Alueilla, joilla asutaan, on loma-asutusta tai oleskellaan, eivät toiminnasta kokonaisuudessaan aiheutuvat hiukkaspäästöt saa ylittää hengitettävien

hiukkasten (PM10) osalta valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (79/2017 § 4) annettua raja-arvoa $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (24 tunnin keskiarvo).

Melu ja tärinä

15. Toiminnasta liikenne mukaan lukien aiheutuva melu ei saa ylittää asuntojen piha-alueilla päivällä kello 7–22 melun keskiäänitasoa 55 dB eikä yöllä kello 22–7 keskiäänitasoa 50 dB. Loma-asutukseen kuuluvilla alueilla melutaso ei saa ylittää kello 7–22 keskiäänitasoa 45 dB eikä yöllä kello 22–7 keskiäänitasoa 40 dB. Melun toimenpiderajoja ei saa ylittää asunnoissa tai muissa oleskelutiloissa (asuinhuoneet päiväajan kello 7–22 keskiäänitaso L_{Aeq} 35 dB).

16. Meluntorjuntaa on käytettävä mahdollisuuksien mukaan aina. Mahdollisista poikkeustilanteista on ilmoitettava Toivakan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä naapuruston asukkaille viimeistään 14 päivää ennen melua aiheuttavan toiminnan aloittamista. Varastokasojen ja meluavien toimintojen sijoittelulla on minimoitava melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle ja maa-ainekasojen suojaan. Melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen. Mikäli melumallinnuksen ja melun torjuntatoimenpiteiden jälkeen lähialueen asukkailta tulee meluvalituksia, tulee melun torjuntatoimenpiteiden riittävyys varmistaa melutasojen mittauksin kyseessä olevilta kiinteistöiltä. Mittauspiste tulee valita siten, että tulokset kuvaavat asukkaisiin kohdistuvaa tyypillistä meluallistusta ja antavat riittävän luotettavan ja edustavan kuvan melun alueellisesta ja ajallisesta vaihtelusta sekä melun syistä.

17. Toiminnasta ei saa tärinän tai melun muodossa aiheutua haittaa tai vahinkoa ympäristössä asuville. Melu ja tärinä tulee minimoida myös läheisten metsälain 10 §:n erityisten tärkeiden elinympäristöjen suuntaan (etenkin Haapavuori), sillä niiltä on tehty liito-oravahavaintoja.

Päästöt maaperään ja vesiin

20. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa maaperään tai pohjaveteen. Mineraaliöljyjen sijaan tulisi käyttää biohajoavia öljyjä. Koneissa tulee olla mukana öljyvahinkojen ensitorjuntavälineistö. Pölynsidonta- ja liukkaudentorjunta-aineita sekä räjähteitä ei saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

21. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia, öljyä vuotavia työkoneita tai kalustoa. Alueella ei saa pestä kalustoa. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Öljyvahinkojen varalta alueella tulee olla imeytysainetta. Mahdollisesta öljyonnettomuudesta on ilmoitettava

Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja luvan valvojalle. Öljyllä likaantunut maa ja imeytysaine sekä muut öljyiset jätteet toimitetaan vaarallisten jätteiden vastaanottoluvan saaneeseen paikkaan. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

22. Alueen valumavedet eivät saa aiheuttaa pintavesien pilaantumista, vettymishaittaa tai vesistön kuivumista toiselle kuuluvalla alueella. Toiminnasta ei saa päästä vesistöön jätevesiä, jotka aiheuttavat vesistön pilaantumista tai roskaantumista.

Tarkkailu

25. Ilmanlaadun, melun ja värinän mittauksia tulee valvontaviranomaisen määräyksestä suorittaa, mikäli toiminnasta aiheutuvasta pölyämisestä, melusta tai värinästä valitetaan ja on perusteltu syy epäillä ohjearvojen ylittymistä.

26. Mikäli laitosalueelta lähtee vesiä, on niiden laatua tarkkailtava aistinvaraisesti. Sen lisäksi selkeytysaltaaseen muodostuvasta vedestä tai muusta alueelta lähtevästä vedestä tulee tutkia: pH, sameus, väri, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti (NO_3), TOC, öljyhiilivedyt C10–C40 ja liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi kloridi ja sulfaatti sekä kiintoaine ja COD_{Mn} sekä ammoniumtyppi. Edellä esitetyt tutkimukset alueelle syntyvistä vesistä tulee tehdä niiden synnyttyä, oton päätyttyä ja tarvittaessa. Poikkeamista on raportoitava valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa otettava valvontaviranomaisen määräyksestä lisää vesinäytteitä.

27. Louhoksen lähimmissä asuinrakennuksissa/vapaa-ajan asunnoissa mahdollisesti olevat talousvesikaivot tulee selvittää ja laatia niistä kaivokortti. Kaivokortissa esitetään kaivon tekniset tiedot. Näihin kuuluvat pohjaveden pinnan korkeuden ohella maanpinnan korkeus ja kaivon pohjan korkeus. Talousvesikaivoista tulee tutkia veden laatu ennen toiminnan aloittamista, toiminnan päätyttyä ja tarvittaessa. Vedestä tulee tutkia: pH, sameus, väri, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti (NO_3), TOC, öljyhiilivedyt C10–C40 ja liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi kloridi ja sulfaatti sekä kiintoaine ja COD_{Mn} sekä ammoniumtyppi. Vesinäytteiden tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat vaatineet, että lupa- ja ympäristöjaoston päätös kumotaan. Mikäli lupa myönnetään, valittajat ovat vaatineet, että kiviaineksen räjäytys, louhinta, rikotus ja murskaus rajoitetaan tapahtuvaksi ajalle 1.9.–30.4. Mikäli edellä mainitulle vaatimukselle on jokin laillinen este, tulee edellä mainittu toiminta rajoittaa tapahtuvaksi ajalle 1.9.–31.5. Toiminta-aikoja on muutettava siten, että poraaminen, louhinta, rikotus ja murskaaminen on sallittua arkisin kello 8–20 ja kuljetus ja kuormaaminen on tehtävä arkipäivisin. Lisäksi

lupanhaltijan tulee mahdollisen toiminnan alettua järjestää kustannuksellaan tärinämittaus vähintään muistutuksen jättäneiden kiinteistöillä. Toiminnanharjoittaja tulee velvoittaa huolehtimaan yksin tai yhdessä alueelle johtavan Paloisentien kunnossapidosta vastaavan tahon kanssa tien parannuksesta ja kunnossapidosta lisääntyvän liikenteen edellyttämällä tavalla. Maa-aineslain 9 §:n mukainen maa-aineksen ottajan korvausvelvollisuus tulee huomioida lupaehdoissa mahdollisten kiinteistöille (asuinrakennukset, loma-asunnot, kaivot) aiheutuvien vaurioiden ja vahinkojen sekä arvonalennusten varalta. Lisäksi valittajat ovat vaatineet, että toimintaa ei saa aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Perustelut

Lupapäätöksessä olisi tullut huomioida tarkemmin Jyväskylän seudun ympäristöterveyden ja Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnot sekä ympäristönsuojelulain rajoitus haitallisista ympäristövaikutuksista siten, että melu, pöly, tärinä ja muu ympäristöhaitta alueen asukkaille sekä lintujen pesinnälle jää mahdollisimman vähäiseksi. Valituksessa on viitattu Vaasan hallinto-oikeuden aikaisempaan päätökseen koskien vastaavan toiminnan rajoittamista.

Noin 700–1 100 metrin etäisyydellä suunnitellusta murskaamosta sijaitsee kuusi vakituista asuntoa ja kymmenkunta loma-asuntoa sekä kolme erikokoista lampea. Lisäksi hieman etäämpänä sijaitsee Hirvijärvi, jonka ympäristön asukkaille suunnitellun murskaamon toiminnoista aiheutuu haittaa. Alueella ei ole teollisuutta, maanottoa tai muuta ympäristön pilaantumista aiheuttavaa toimintaa eikä vilkasliikenteistä tiestöä. Rauhallsuutensa ja luonnontilaisuutensa vuoksi se on valikoitunut asuin- ja vapaa-ajanviettopaikaksi alueelle muuttaneille. Luonnossa liikkuminen, marjastus ja metsästys on Sääksmetsän alueelle tunnusomaista.

Lähinnä virkistyskäytössä ja asuin- ja loma-asuntoalueena olevalle alueelle toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympärivuotista merkittävää terveyshaittaa, ympäristön yleisen viihtyvyyden vähentymistä, ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, haittaa omaisuuden käytölle (loma- ja vakituiset asunnot, vapaa-ajan vietto, loma-asuntojen vuokraustoiminta) pölyn, melun ja räjäytyksistä aiheutuvan tärinän sekä liikenteen huomattavan lisääntymisen vuoksi. Toiminnasta aiheutuu naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n mukaista kohtuutonta räsitusä pölystä, melusta, tärinästä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta, on otettava huomioon, että vaikka meluhaitta keskimäärin rajoittuisikin ohjeellisiin desibeleihin, on melu hiljaisen elinympäristön valinneelle aina rasite ja haitta. Desibeleissä mitaten 45–55 desibeliä on enemmän melua kuin ympäristön vallitseva tila nyt, kun melua ei ole lainkaan.

Mikäli lauontain kuljetus ja kuormaus joissain poikkeustilanteissa sallitaan, syy voi olla yksinomaan akuutin sopimuskuljetuksen tarve asfaltti- tai

betoniasemalle. Lisäksi lauantaisin tapahtuvan kuormauksen ja kuljetuksen syy tulee olla jälkikäteen todennettavissa. Koska kuormausta ja kuljetusta on haetun luvan puitteissa mahdollista tehdä ympäri vuoden viitenä päivänä viikossa, ei kesämökkityömaille tai kelirikon alaisille teille ole pakottavaa tarvetta kuljettaa maa-ainesta myös lauantaisin. Hakijan esittämin perustein lauantain kuljetuksista muodostuu helposti toistuva ja pysyvä käytäntö.

Osa alueella olevien rakennusten perustuksista on saman peruskallion päällä kuin nyt louhittavaksi suunniteltu Lepistönkallio, joten rakennusten vaurioitumisen vaara vuosia kestävän räjäytysten vuoksi on suuri. Mikäli lupa myönnetään, tärinämittaukset ja kohteiden dokumentointi ennakkoon on tämän vuoksi tärkeää. Alueella on rengaskaivojen lisäksi porakaivoja, joiden toimintaan ja käyttökelpoisuuteen lähistöllä tehtävät räjäytykset voivat myös vaikuttaa. Pelkkä veden laadun seuranta ei estä mahdollisia vahinkoja.

Väyläviraston mukaan päällystämättömän Paloistentien liikennemäärä on ollut tähän asti keskimäärin 30 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikenteen lisäksi hakemuksessa olevan selvityksen mukaan sen lähes kaksinkertaistuttua on merkittävä ja tien kunto tulee heikkenemään entisestään. Lisääntynyt raskas liikenne aiheuttaa suurta haittaa muille tien käyttäjille ja kasvattaa erityisesti jalankulun ja muun kevyen liikenteen onnettomuusriskiä. Valittajat ovat valituksessaan ehdottaneet, että Paloistentien alueelle tulisi hakea toimijan liikennöimälle osuudelle viidenkymmenen kilometrin nopeusrajoitusta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Toivakan kunnan lupa- ja ympäristöjaostolta on pyydetty lausunto valituksesta. Hallinto-oikeus on varannut Jyväskylän seudun ympäristöterveydelle ja Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat sekä liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueille (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Toivakan kunnan lupa- ja ympäristöjaosto on antanut lausunnon, jossa on muun ohella todettu, että mainitut ympäristövaikutukset on minimoitu ympäristöluvan lupamääräyksillä. Etäisyys lähimpään asuinrakennukseen kallion ottamisalueelta on yli 300 metriä, mikä täyttää toimintaan sovellettavassa valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (Muraus-asetus) annetun 300 metrin vähimmäissuojaetäisyyden. Kaikki asuinrakennukset sijaitsevat yli 700 metrin päässä toiminnasta ja luvassa on edellytetty melu-, pöly- ja tärinämittauksia, mikäli kyseisistä haitoista valitetaan. Toiminnosta aiheutuvien haittojen ei voida katsoa olevan kohtuuttomia, kun lupamääräyksiä noudatetaan täysimääräisesti. Melulle on asetettu päätöksessä raja-arvot.

Ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi jalostustoiminta on päätöksessä kielletty keskeisten kesälomakuukausien aikana 15.6.–15.8., jolloin ulkona oleskellaan eniten. Lisäksi määräyksiin on kirjattu, että louhintaa ja

murskausta tulee välttää lintujen pesintäaikana. Rajoitusajan pidentämiselle ei ole perusteita, sillä luvassa asetettu toiminta-aikarajoitus riittää kattamaan suurimman osan kesälomakuukausista.

Toivakan ja Joutsan kuntien alueelle viimeisimpänä myönnettyissä yhteiskäsittelyluvuissa on samat toiminta-ajat kuin Sääksmetsän kiinteistölle haetussa luvassa, eivätkä Sääksmetsän toimintojen ympäristöriskit poikkea juuri kyseisistä muista luvista. Luvan hakija toimitti selvityksessään perustellun syyn lauantaan aikaisille kuormauksille ja kuljetuksille. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei voi asettaa käsittelemässään yhteiskäsittelyluvassa rajoituksia tien käytön tai kunnossapidon osalta, vaan kyseisistä asioista vastaa Keski-Suomen elinvoimakeskus.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut vastineen, jossa todetaan Muraus-asetusta laajempiin toiminta-aikoihin liittyen, että asetuksen perustelumuiotissa 3.9.2010 todetaan asetuksen 8 §:n 2 momentin soveltamisesta seuraavaa: Pykälän 2 momentissa ”säädetäisiin mahdollisuudesta sallia erityisistä syistä ympäristöluvassa kuormausta ja kuljetusta myös lauantaan. Säännös olisi tarpeen lähinnä kansainvälisten laivakuljetusten aikataulujen ja kotitalouksien rakennustoiminnan vuoksi. Säännöstä olisi tulkittava suppeasti.” Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että luvansaajan hakemuksessa esittämä erityinen syy ei ole säännöksen perustelut huomioiden asetuksen 8 §:n 2 momentin tarkoittama erityinen syy eikä lauantaan tapahtuvalle kuormaukselle ja kuljetukselle ole esitetty riittävää perustetta. Muilta osin Lupa- ja valvontavirasto on viitannut ELY-keskuksen asiasta aikaisemmin antamaan lausumaan.

Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy on antanut vastineen, jossa todetaan muun ohella, että myönnetty maa-aines- ja ympäristölupa noudattaa Muraus-asetuksen 8 §:n 1 momentissa toiminnalle asetettuja aikarajoja. Suunniteltu toiminta täyttää Muraus-asetuksen vähimmäissuojaetäisyyden, eikä toiminnasta voida katsoa aiheutuvan kohtuutonta haittaa ottaen huomioon maa-aines- ja ympäristöluvassa asetetut yksityiskohtaiset lupamääräykset sekä se, että suunniteltu murskausaika vuodessa on noin kaksi kuukautta.

Toimintojen ajalliselle rajoittamiselle enemmälti ei ole perusteita eikä asiassa ole perusteita kieltää lauantaan tapahtuvaa kuormausta ja kuljetusta, koska Muraus-asetuksen 8 §:n 2 momentissa asetetut toiminta-aikojen rajoitukset koskevat niitä tilanteita, joissa toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Nyt käsiteltävänä olevassa lupa-asiassa lähin kohde toimintoihin sijaitsee 770 metrin päässä. Lupakäsittelyn yhteydessä on esitetty syytä toiminnan sallimiselle lauantaan eli kotitalouksien rakennustarve sekä kaksi voimassa olevaa maanteiden hoitourakkaa.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen, jossa on viitattu valituksessa esitettyihin seikkoihin. Arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on huomioitava, että lupahakemuksessa kuvatusen kaltaisen toiminnan salliminen alueella, jossa ei ole entuudestaan teollista toimintaa, on lähtökohtaisesti kestävä ajatus. Vaikka pelkästään melusta aiheutuva haitta keskimäärin rajoittuisikin ohjeellisiin desibeleihin, on melu hiljaisen elinympäristön

valinneelle rasite ja haitta ja arvio haitan kohtuullisuudesta hyvin subjektiivinen. Mikäli lupa myönnetään, olisi alueen asukkaita kohtaan kohtuullista rajata toiminta-aikaa valittajien esittämällä tavalla siten, että kesän loma-aika ja viikonloput rauhoitettaisiin häiriöltä eikä tämä olisi kohtuutonta luvanhakijaa kohtaan. Lisäksi valittajat ovat toimittaneet lisäselvitystä liittyen valittajien valitusoikeuteen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisella sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja

pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (naapuruussuhdelaki) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta muun ohella pölystä, melusta, tärinästä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (Muraus-asetus) 1 §:n mukaan asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Saman asetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Saman asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan: 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana; 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana; 3) rikutus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana. Pykälän 2 momentin mukaan, jos maasto-olosuhteet ovat erityisen suojaavat ja toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla murskaamo rakennukseen tai muita melua tehokkaasti vähentäviä teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta täyttää häiriölle alttiissa kohteessa 7 §:n vaatimukset melutason arvoista, voidaan ympäristöluvassa sallia murskaus myös lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana. Ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuormaaminen ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Pykälän 2 momentin mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Asiassa saatu selvitys

Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus koskee kalliokiviaineksen ja soran ottoa, louhintaa ja murskausta kiinteistöllä Sääksmätsä 850-405-12-4 Toivakan kunnassa. Alueella ei ole voimassa olevaa ympäristölupaa tai maa-ainesten ottolupaa eikä alueella ole ollut aikaisempaa ottotoimintaa.

Hakemuksessa esitetty otettavan aineksen kokonaismäärä viidentoista vuoden aikana on 529 000 k-m³ ja vuotuinen ottomäärä on 36 000 m³ ktr. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 2 mukaan otettavan aineksen määräksi on määrätty enintään 360 000 k-m³. Lupapäätös on voimassa 10

vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulopäivästä lukien. Hakemuksen mukaan alueella tuotetaan kalliomursketta keskimäärin 30 000 t/a ja enintään 125 000 t/a. Tuotteet välivarastoidaan alueelle. Maa-ainesten ottamissuunnitelmassa esitetyn ottamisalueen pinta-ala on noin 3,2 hehtaaria ja alin ottamistaso on N2000 +174,00 metriä.

Lähin vapaa-ajankiinteistö sijaitsee noin 770 metrin etäisyydellä ottoalueesta lounaaseen ja lähin asuinkiinteistö sijaitsee ottoalueen länsipuolella 910 metrin päässä. Valittajien kiinteistöt sijaitsevat karttatarkastelun perusteella noin 770–1 300 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta lounaaseen, etelään tai itään.

Vuonna 2025 tehdyn luontoselvityksen mukaan alue sijoittuu metsätalousvaltaiselle alueelle ja on kauttaaltaan nuorta ja varttuvaa talousmetsää. Alueella ei tavattu uhanalaisia kasvilajeja. Alueella ei sijaitse vesilain nojalla suojeltuja kohteita eikä läheisyydessä ole pohjavesialueita. Lähin vesistö on ottoalueen itäpuolella sijaitseva lampi noin 610 metrin etäisyydellä. Maa-ainesten ottosuunnitelman mukaan laitoksen toiminnalla ei ole vaikutuksia seudun kaukomaisemakuvaan, mutta paikallismaisema muuttuu jonkin verran, sillä ottamistoiminta ja lopullinen tasanne tulevat jäämään ympäröivää maastoa alemmaksi.

Laitokselle liikennöinti tapahtuu erikseen rakennettavaa tieuraa pitkin Paloisentielle ja siitä edelleen toimituskohteisiin. Lupatoimintaan liittyvää raskasta liikennettä on 5–10 käyntiä vuorokaudessa, mutta enintään 20 käyntiä vuorokaudessa. Työmaateiden pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelulla sekä säännöllisellä teiden kunnostuksella.

Hakemuksen mukaan vuosittainen murskausaika on yhteensä noin 1–2 kuukautta. Murskausta suoritetaan kysynnän mukaan 1–2 kertaa vuodessa. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksellä 11 on kielletty louhinta ja murskaus 15.6.–15.8. ja mainittuja toimintoja tulee välttää lintujen pesintäaikana. Arkipäivisin on sallittu murskaaminen kello 7.00–22.00, poraaminen kello 7.00–21.00, rikotus kello 8.00–18.00 ja räjäytykset kello 8.00–18.00. Kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00–22.00 ja lauantaisin kello 7.00–18.00. Muilta osin viikonloppuisin (la-su) ja arkipyhinä toiminta on kielletty.

Hakemukseen on liitetty meluselvitysraportti 9.6.2025, jossa on mallinnettu pahin mahdollinen maa-ainesalueen toiminnasta aiheutuva melutilanne tuotannon eri vaiheissa. Toiminnasta aiheutuvia melutasoja on verrattu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista annettuihin melutason arvoihin (A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq}). Asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvo (kello 7–22) on 55 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 45 dB. Melumallituksen mukaan kallion poraustoiminta ei aiheuta melutasojen ylittymistä lähimmillä asuin- tai vapaa-ajankiinteistöillä. Mallituksen mukaan kallion porausta voi tehdä myös murskauksen kanssa yhtäaikaisesti, kun toiminnassa huomioidaan meluntorjunta. Pelkkä kallion poraustoiminta ei vaadi meluntorjuntaa. Murskaustoiminta yhdessä rikotuksen ja lastaus- tai kuormaustoiminnan ja liikenteen kanssa voi ylittää raja-arvoja vapaa-ajankiinteistöillä, mikäli toiminnassa ei hyödynnetä meluntorjuntaa.

Raportin mukaan meluntorjunta voidaan toteuttaa pintamaakasoin sekä toiminnan edistyessä tuote- ja varastokasoin. Melua aiheuttavat toiminnot on suositeltavaa sijoittaa mahdollisimman lähelle meluntorjuntaan käytettäviä valleja tai kasoja, tai alueen reunojen vallien on oltava mahdollisimman korkeat. Toiminnan liikenne ja kuormaustoiminta eivät aiheuta melutasojen ylittymistä. Kuorma- ja kuljetustoimintaa voi tehdä alueella myös yöaikaan (kello 6–7 välillä) ilman yöajan raja-arvojen ylittymistä.

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuvat ilmapäästöt muodostuvat kiviaineksen syötöstä murskaamoon, murskaamisesta, seulonnasta, kuormaamisesta ja kuljetuksista aiheutuvista pölyämisestä sekä polttomoottorikäyttöisten laitteiden pakokaasupäästöistä. Murskauslaitoksessa pölyn haitallista leviämistä vähennetään tarvittaessa kiviaineksen kastelulla ja kuljettimien koteloinneilla esimerkiksi suojaamalla seulasto, syöttimet, kuljetushihnat ja pudotuspaikat. Lisäksi kiviaineksen pudotuskorkeuden minimointi vähentää pölyämistä. Pölylähteet sijoitetaan mahdollisimman kauas häiriintyvistä kohteista ja mahdollisimman alas ympäröivään maastoon nähden sekä tuote- ja varastokasat sijoitetaan mahdollisimman lähelle laitosta, häiriintyvien kohteiden suuntaan.

Oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeuden ratkaistavana on, ovatko luvan myöntämisen edellytykset täyttyneet maa-aineslain 6 §:n ja ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti, ja onko lupa- ja ympäristöjaoston päätöksessä annettu riittävät määräykset toiminnasta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi maa-aineslain 11 §:n ja ympäristönsuojelulain 52 §:n sekä Muraus-asetuksen vaatimusten mukaisesti. Valittajat ovat tuoneet esille, että pöly, melu ja tärinä aiheuttavat haittoja ympäristölle ja loma- ja asuinkiinteistöjen käytölle. Lisäksi valittajat ovat esittäneet, että alueella on kaivoja, joiden toimintaan ja käyttökelpoisuuteen lähistöllä tehtävät räjäytykset voivat vaikuttaa. Valittajat ovat vaatineet myös jalostustoiminnan kesätauon pidentämistä.

Hakemuksen mukaisessa toiminnassa pölyä syntyy pääosin kiviaineksen käsittelystä ja alueen liikenteestä. Hakemuksessa on esitetty asianmukaisia ja toiminnalle tavanomaisia toimia pölyhaittojen torjumiseksi. Lisäksi valituksenalaisessa päätöksessä on annettu kohtuuttomien pölyhaittojen ehkäisemiseksi lupamääräykset 12–14. Kun otetaan huomioon toiminnan sijainti ja etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin, ei pölyn voida arvioida leviävän merkittävästi toiminta-alueen ulkopuolelle.

Melua aiheutuu työkoneista, aggregaateista ja kuorma- ja kuljetusvälineistä sekä poraus- ja murskaustoiminnasta. Toiminnasta on laadittu meluselvitys, jossa on mallinnettu suurin mahdollinen hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuva melutilanne tuotannon eri vaiheissa. Meluselvityksen perusteella voidaan arvioida, että toiminnasta aiheutuva melu alittaa Muraus-asetuksen ja melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaiset ohjearvot kaikissa häiriintyvissä kohteissa, kun toimintaa harjoitetaan hakemusasiakirjoissa esitettyjen meluntorjuntatoimien mukaisesti.

Valituksenalaisessa päätöksessä on lisäksi annettu meluhaittojen ehkäisemisestä lupamääräykset 15–16. Kun otetaan huomioon edellä esitetty meluselvityksen tulos, etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin sekä toiminnalle lupamääräyksissä asetetut rajoitukset, hallinto-oikeus katsoo, että toiminnan melusta ei ennalta arvioiden aiheudu naapurussuhdelain mukaista kohtuutonta rasitusta tai muuta luvan myöntämisen esteenä olevaa haittaa.

Louhinta- ja murskaustoiminnan toiminta-ajoista on säädetty Murausasetuksen 8 §:ssä. Hallinto-oikeus toteaa, että pykälän mukaiset toiminta-ajat eivät ole oikeudellisesti sitovia, kun kyse on toiminnasta, joka sijoittuu yli 500 metrin etäisyydelle häiriintyvistä kohteista. Nyt kyseessä olevassa toiminnassa lähin vapaa-ajankiinteistö sijaitsee noin 770 metrin etäisyydellä ottoalueesta lounaaseen ja lähin asuinkiinteistö sijaitsee ottoalueen länsipuolella 910 metrin päässä. Asetuksen toiminta-aikoja voidaan kuitenkin pitää lähtökohtina. Hallinto-oikeus katsoo, että lupa- ja ympäristöjaoston päätöksen lupamääräyksessä 11 määrätty päivittäiset toiminta-ajat ovat asetuksen mukaisia eikä niitä ole edellä mainittu melua koskeva selvitys kokonaisuudessaan huomioon ottaen syytä enemmälti rajoittaa. Hakijan mukaan lauantaicin tapahtuvalle kuormaukselle ja kuljetukselle on tarvetta muun ohella kelirikon aikaan sekä akuuttien sopimuskuljetusten mahdollistamiseksi. Lauantain kuormaamiselle ja kuljetukselle on siten esitetty erityinen syy. Lisäksi kun otetaan huomioon edellä mainittujen häiriintyvien kohteiden etäisyys sekä se, että meluselvityksen mukaan toiminnan liikenne ja kuormaustoiminta eivät aiheuta melutasojen ylittymistä, on luvassa voitu sallia myös lauantaicin tapahtuva kuljetus ja kuormaaminen etenkin, kun toiminnalla on käytössä oma tieyhteys. Toiminnan melusta lähimmille häiriintyville kohteille aiheutuva kokonaisrasitus huomioon ottaen valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 11 määrätyn kesäaikaisen toimintataulun pidentämiseen ei ole oikeudellista perustetta. Oikeudellista merkitystä ei ole sillä, että toisen toimijan eri paikassa sijaitsevan toiminnan osalta on määrätty toisin, sillä lupaharkinta on aina tapauskohtaista.

Valituksessa on viitattu lähellä sijaitseviin vesistöihin, pohjavesiin ja kaivoille aiheutuviin riskeihin. Luontoselvityksessä alueelta ei ole löytynyt lähteitä, alueella ei sijaitse vesilain nojalla suojeltuja kohteita eikä sen läheisyydessä ole pohjavesialueita. Hakemuksen mukaisessa toiminnassa ei synny olennaisessa määrin jätevesiä ja alueen hulevedet ohjataan hakemuksen täydennyksenä toimitetun selvityksen perusteella toiminta-alueelta pohjoiseen, jossa ne imeytyvät maaperään. Hakemuksen mukaan alueella varastoidaan vain vähäisiä määriä poltto- ja voitelunesteitä. Lisäksi lupamääräyksissä 20–22 on annettu määräykset päästöistä pohjavesiin ja vesistöihin. Lupamääräyksessä 27 on määrätty, että louhoksen lähimmissä asuinrakennuksissa tai vapaa-ajan asunnoissa mahdollisesti olevat talousvesikaivot tulee selvittää ja laatia niistä kaivokortti. Määräyksen mukaan lähialueen talousvesikaivoista on lisäksi tutkittava veden laatu ennen toiminnan aloittamista, toiminnan päätyttyä ja tarvittaessa.

Tärinän osalta voidaan hakemusasiakirjoissa esitetyn ja valituksenalaisen päätöksen mukaisesti ennalta arvioida, että etäisyydet huomioon ottaen tärinästä ei aiheudu haittaa lähimmillä asuin- tai lomakiinteistöillä sijaitseville

kaivoille tai rakennuksille. Tärinämittauksien suorittaminen lupamääräyksen 25 mukaisesti perustellusta syytä on katsottava häiriintyvien kohteiden etäisyyden perusteella olevan riittävää, eikä mittauksia koskevaa määräystä ole syytä muuttaa.

Edellä esitetyn mukaisesti hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta ei kokonaisuutena arvioiden aiheudu sellaisia melu-, pöly- tai muita ympäristöhaittoja, jotka aiheuttaisivat naapurussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta tai estäisivät valittajien asuin- tai lomakiinteistöjen käyttöä. Toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan myöskään muuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista, terveyshaittaa, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai vedenhankinnan vaikeutumista, taikka ympäristönsuojelulain 17 §:ssä ja maa-aineslain 3 §:ssä kiellettyä seurausta.

Siltä osin kuin valituksessa on viitattu toiminnan aiheuttamaan raskaan liikenteen lisääntymiseen ja sen aiheuttamiin haittoihin, hallinto-oikeus toteaa, että tienkäyttäjien liikenneturvallisuus tai tielle aiheutuva kuormitus eivät liity toiminnasta aiheutuvaan ympäristön pilaantumiseen, eikä niitä voida tämän vuoksi ottaa huomioon lupaharkinnassa. Lisäksi toiminta tai sen aiheuttama liikenteen lisäys ei sijoitu sellaisen tien yhteyteen, joka olisi vain tien välittömään läheisyyteen sijoittuvan asutuksen käytössä, joten liikenteen lisäyksestä siihen liittyvän melun osalta ei aiheudu kohtuutonta räsitusta haitankärsijöiden kiinteistöillä.

Maa-aineslain 9 §:n mukaisen korvauksen huomioon ottamista koskevan vaatimuksen osalta hallinto-oikeus toteaa, että kyseessä olevan säännöksen mukainen kysymys oikeudesta ottotoiminnasta aiheutuvan vahingon korvaukseen ratkaistaan ja korvaus määrätään toimituksessa, jota haetaan Maanmittauslaitokselta. Kyseessä on maa-aines- ja ympäristölupa-asiasta erillinen korvausmenettely, josta ei ole ollut tarpeen määrätä valituksenalaisessa päätöksessä.

Hallinto-oikeus katsoo edellä esitetyn perusteella, että maa-aineslain mukainen maa-ainesten ottolupa sekä ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa kiviaineksen louhinnalle ja murskaukselle on voitu myöntää ja lupa- ja ympäristöjaoston antamat lupamääräykset ovat ennalta arvioiden riittävät ympäristönsuojelulain 49 §:n, 52 §:n ja 62 §:n sekä maa-aineslain 6 §:n ja 11 §:n mukaisesti. Valitus on näin ollen hylättävä.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi selvyiden vuoksi, että toiminnalle ei ole myönnetty oikeutta aloittaa sitä muutoksenhausta huolimatta, joten toiminta voidaan aloittaa vasta valituksenalaisen päätöksen lainvoimaisuuden jälkeen, kuten valituksessa on vaadittu.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki 9 § ja 11 §

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Toivakan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **30.7.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Laura Portin sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Anni Hälikkä.

Esittelijä Ella-Noora Jaakkola

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	 , oikeudenkäyntimaksu 310 euroa (Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)
Jäljennös maksutta	Kuljetus J. Mäkelä ja J. Viiala Oy Toivakan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen Toivakan kunnan terveydensuojeluviranomainen Toivakan kunnanhallitus Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>